

ÎNTÎLNIRE

CU

GIANFRANCO

DE BOSIO

LA

PADOVA

Cu entuziasm, dăruire, talent și un mare număr de spectacole (printre care și spectacolele-lectură) mai mare decât la reuniunile precedente, padovani au organizat cea de a treia ediție a «Zilelor Ruzante», «Giornate del Ruzante», între 19 și 26 mai 1990.

De la această importantă manifestare, intrată deja în rindul celor mai cunoscute evenimente teatrale italiene, nu se putea să lipsească un spectacol semnat de Gianfranco De Bosio. Cu atât mai mult cu cât celebrul regizor, așezat de numeroși comentatori alături de Giorgio Strehler și Luca Ronconi, și-a legat numele, încă de la începutul activității sale, nu numai de orașul Padova (unde a înființat, în 1949, Teatrul Universitar), ci chiar de valorificarea scenică a operei dramatice a lui Angelo Beolco, zis Ruzante, părintele recunoscut al artei actorului profesionist din veacul al XVI-lea.

Am revăzut cu bucurie orașul Sfintului Anton, al lui Giotto și al lui Donatello, am văzut câteva spectacole jucate cu haz, învențitate și ritm îndrăcit de către actorii padovani, am ascultat comunicările din cadrul Simpozionului, interesante, și am așteptat seara de joi, 24 mai, pentru a asista

la montarea lui Gianfranco De Bosio, **Ruzante 1990**, concepută de către marele regizor în două părți: un comentariu despre limbajul dramaturgic a lui Ruzante, ilustrat cu fragmente din scrierile acestuia, urmat de prezentarea unei piese întregi, și anume **Ruzante întors de la război**.

Avînd ca fundal un panou reprezentînd Odeonul lui Alvise Cornaro, o autentică bijuterie a Renașterii (scenografia: Emanuele Luzzati), interpreții lui Gianfranco De Bosio de la Veneto Teatro din Veneția — și indeosebi Marcello Bartoli, interpretul personajului Ruzante, viclean, fricos, simpatic, lăudăros — au dat viață unui spectacol în care sinceritatea și firescul trăirii se îmbinau cu reconstituirea istorică, iar convenția și jocul plin de expresivitate puternică, ostentativă se asociau într-o ecuație de rară originalitate.

Avusesem prilejul să admir arta regizorală a lui De Bosio, și mai ales respectul său față de marele clasic, și cu trei ani în urmă, la ediția din 1987, cînd el montase, într-o manieră destul de asemănătoare — tot ca pe un colaj de texte comentate, dar pe o altă temă — spectacolul **Actorii italieni și Ruzante**. Acolo accentul era pus însă pe diversele modalități contemporane de interpretare a pieselor lui Angelo Beolco, în timp ce în **Ruzante 1990**, montarea de acum, erau subliniate problemele legate de teatralitatea operei sale și de limbajul viu, intens scenic.

«Astăzi, clasicii nu mai trebuie să fie obiectul unor experimente în sine, ei trebuie respectați și trebuie găsite în textele lor sentimentele, pasiunile, adevărul omenesc. Acest lucru îi face să fie înțeleși de la Stockholm pînă la Palermo», a afirmat Gianfranco De Bosio în spectacol, preluînd această idee și în lunga discuție pe care am avut-o a doua zi.

Programul lui De Bosio este mai mult decît supraîncărcat. Abia sosisse de la Budapesta, unde a montat, la Teatrul Național, o piesă de Frank Wedekind, și pleca la Torino pentru a pune în scenă **Aida** de Verdi. În continuare: realizarea **Avarului** de Molière pentru stagiunea de vară de la Teatro Olimpico din Vincenza, un spectacol cu o operă redescoperită a lui Salieri la Treviso, o operă de Mozart la Modena ș.a.m.d.

Regizor de operă, de film și de teatru, Gianfranco De Bosio consideră că, astăzi, «un artist adevărat nu poate fi legat numai de un singur gen, interdisciplinaritatea făcînd parte în mod obligatoriu și din pregătirea, și din activitatea sa».

Întrebîndu-l ce crede că ar fi interesant și important astăzi pentru teatrul românesc pornit pe drumul libertății, Gianfranco De Bosio mi-a răspuns că este mai mult ca sigur că noi vom ști să găsim cele mai potrivite piese, dar că nu trebuie să-i uităm pe clasici. În afară de clasici, neapărat Samuel Beckett și Eugen Ionesco, iar dintre autorii contemporani italieni cred că s-ar potrivi piesele lui Manlio Santanelli. Este un tînăr dramaturg foarte aspru și foarte lucid. «Eu personal, în afară de operele amintite (se referea la montările sale viitoare, n.n.), mă pregătesc să pun în scenă la Malmö, în Suedia, **Jurnalul Annei Frank**. Cred că este bine să le amintim contemporanilor noștri și despre ceea ce a fost, ca să nu se uite crimele și suferințele».

În încheiere, Gianfranco De Bosio a urat mult succes colegilor săi din România, precizînd că are încredere în viitorul teatrului românesc despre care a auzit în totdeauna numai lucruri bune.

ILEANA BERLOGFA